

DE HARINGVISSCHERIJ EN DE ROOKERIJ.

Door Ant. VAN DEN ABEELE,
Secretaris der Syndikale Kamer van Haringrookers en -Inleggers,
te Brugge.

In de laatste tijden, werd er veel gezegd en geschreven over de haringrookerijen, inleggerijen en haringhandel in ons land, en het mag verheugend genoemd worden dat men zich in zekere middens — bijzonderlijk sedert het laatste Zeecongres, te Oostende — rekenschap heeft gegeven van het belang dezer nijverheid, welke als de voornaamste factor voorkomt voor een mogelijke toekomstige uitbreiding onzer haringvisscherij.

Het lijdt geen twijfel dat de Belgische haringrookerijen en inleggerijen steeds van het buitenland hebben afgehangen, voor het betrekken hunner noodige grondstoffen, zooals drijfnetharing, zoowel pek — als steur — en maatjesharing, en in ruime mate versche haring.

Een der redenen hiervan is dat de Belgische reederijen enkel de treilharingvisscherijen beoefenen en dit slechts gedurende een tweetal maanden van het jaar; voor het overige dient al de haring, noodig voor het verbruik in ons land, van het buitenland betrokken te worden.

Bestaat er mogelijkheid om dezen toestand te wijzigen, en ware het niet van belang voor onze nationale economie dat er meer Belgische haring gevischt en gebruikt worde, om min vreemde te moeten invoeren?

Heel natuurlijk zal iedereen daar bevestigend op antwoorden, en dit is maar redelijk, ware het niet dat meerdere redenen bestaan welke dit in de huidige omstandigheden totaal onmogelijk maken.

Zóoals reeds gezegd, kent de Belgische reederij enkel de treilharingvisscherij, welke slechts gedurende een heel kort tijdperk van het jaar beoefend wordt, meest op de Smalls- en Fladengronden, en deze haring wordt alleen versch aangevoerd. Deze soort, uiteraard zeer vet, kan door de rookerij slechts voor beperkte doeleinden gebruikt worden, bijzonderlijk voor het bereiden van ongezouten, en dus onbewaarbare artikelen, zooals kippers en zoete haring; zij is niet aanwend-

baar voor konserve van of voor inleggerij; er kan geen pekeling van gemaakt worden, en zij is zelfs moeilijk houdbaar in gezouten toestand, tenzij door bijzondere zorgen, daar zij door haar hoog vetgehalte spoedig ontbindt en bederft.

Hieruit volgt dus dat deze haring niet geschikt is voor alle bereidingen, alhoewel de mogelijkheid bestaat om er grootere hoeveelheden, die ouden kunnen aangebracht worden door onze schepen, te zien gebruiken door onze rookerijen.

In 1936, hebben de Belgische treilers er 2,274,450 kilos aangebracht voor een waarde van 3,888,854 fr., waarvan zeker 90 % door onze rookers werden aangekocht; benevens deze hoeveelheid werd er nog een grooter kwantum ingevoerd, hetzij 5,745,100 kilos voor 8,288,000 fr. meest van Frankrijk, Engeland, Noorwegen en Holland. Alleen van dit laatste land betrok België 3,337,806 kilos verse haring, voor een waarde van 3,200,000 fr. (gulden à 16 fr.); men kan aannemen dat het grootste deel hiervan zeker voor verbruik in onze rookerijen bestemd was.

Onze rookerijen en haringhandel zien zich dus verplicht de noodige grondstoffen uit het buitenland te betrekken, van waar er bijna gansch het jaar door haring kan verkregen worden; de haringvisserij in Engeland en Holland begint inderdaad ongeveer op het einde van Mei, en loopt door tot Januari; vanaf deze maand tot half Maart, is de Noordsche visscherij werkzaam.

De haring, die het meest in ons land gebruikt wordt, is de Hollandsche drijfnettharing, waarvan er elk jaar aanzienlijke hoeveelheden ingekocht worden.

In 1936, beliep de invoer van deze herkomst 19,859,250 kilos voor een waarde van 22,228,592 fr., wat drie maal meer bedraagt als de uitvoer van dezelfde soort haring naar Duitschland, dat voorheen de grootste afnemer was van Holland; deze plaats in nu door België ingenomen.

De kwaliteit dezer drifterharing is uitnemend voor het rooken, zoowel als voor den inleg, en als zij op zee gekeukt is, is het de beste pekeling die verkrijgbaar is. De Hollandsche visschers zijn daaromtrent de eenigen die hun haring levend op zee inzouten en kaken, en hierdoor bekomen zij een niet te evenaren kwaliteit; hun haring gevangen op den Engelschen wal heeft als hoedanigheid dat hoe langer zij ingezouten is, hoe beter de kwaliteit wordt, en zij kan wel een jaar in het zout bewaren, zoodat de haringrookers nooit voor deze soort bederving dienen te vreezen, zooals het

met de treilharing steeds na korten tijd gebeurt; en wat meer is, kunnen de rookers der eerstgenoemde soort hun provisie opdoen om, gedurende het grootste gedeelte van het **jaar, over de noodige grondstoffen te beschikken**, om de markt regelmatig te kunnen voorzien. Hieruit blijkt dat de Belgische rookerijen en inleggerijen noodgedwongen, voor omtrent het totaal hunner behoeften, van het buitenland afhangen.

Wij komen nu op de vraag terug in het begin van dit verslag gesteld : is het mogelijk dat onze haringrookerijen meer Belgische en minder vreemde haring zouden gebruiken ? Wij aarzelen niet daar ontkennd op te antwoorden, en dit omdat, in de huidige omstandigheden, langs de eene zijde de Belgische haringrookerijen in zulk een slechten economischen toestand verkeerden, zooals het ten andere voldoende gekend is, dat zij bijna onleefbaar geworden zijn, ten gevolge van den vreemden dumping, die zich op onze markt vrij uitoefent, en langs den anderen kant, omdat de Belgische vloot heelemaal niet uitgerust is en over de vakkundige bemanning niet beschikt, om de soorten haring aan te voeren, welke de rookerijen en inleggerijen noodig hebben, om tegen de vreemde concurrentie op te gaan.

Naar onze meening, zal het nutteloos zijn een Belgische drijfnetvisserij tot stand te brengen, indien de afzet harer produkten niet verzekerd is; deze afzet is alleen in de haringrookerijen en inleggerijen gelegen.

Zou er dus niet eerst dienen uitgezien te worden om deze nijverheden terug leefbaar te maken, en in de mogelijkheid te stellen hun vroeger verloren afzet wederom te bemachtigen, bijzonderlijk op eigen markt, en hunne voortbrengst terug tot een normaal peil te brengen? Verliezen wij niet uit het oog dat vorig jaar uit Holland alleen 2,383,390 kilos gerookte haring naar België werden uitgevoerd, wat voor het minst een gewicht van 5,000,000 kilos of 50,000 vaten gezouten haring vertegenwoordigt. Er dienen dus in de eerste plaats maatregelen genomen te worden om den toestand wederom gezond te maken, in het voordeel der Belgische rookerijen en inleggerijen, welke dan in de mogelijkheid zouden zijn zelf deze hoeveelheden te bereiden, niet alleen in het belang onzer nijveraars, maar ook om meer werkkrachten in de rookerijen, inleggerijen en de aanverwante nijverheden te werk te kunnen stellen.

Wanneer onze rookerijen wederom de klienteel op eigen markt kunnen terug winnen, zal dit ook een gunstig gevolg

hebben voor onze treilharingvisscherij, daar de rookers heel natuurlijk voor hun aankopen van versche haring, de voorkeur zullen geven aan deze welke zij zich ter plaats aan betere voorwaarden dan op de vreemde markten zouden kunnen aanschaffen.

Wij meenen te mogen besluiten door de hoop uit te drukken dat er weldra een goede oplossing voor dezen onbevredigende toestand zal gegeven worden dit ten goede zoowel van de haringrookerijen als van de reederijen, daar de beide nijverheden van gelijk belang zijn, en alles te winnen hebben bij een wederzijdschen heropbloei.
